

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002579

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №78-ас від 08.10.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Інна Валеріївна

2. Inna V. Vlasenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 19-09-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій і адміністрування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 70.052.039

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Механізм формування і підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємств
2. Mechanism of formation and improvement the product quality and competitiveness of enterprises

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробці теоретичних положень та науково-методичних підходів щодо побудови механізму формування і підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємств. Базуючись на вивченні етимології виникнення та розвитку термінів «якість» та «конкурентоспроможність», еволюції наукових підходів до їх трактування та базових характеристик, систематизовано й узагальнено сукупність змістовних аспектів категорій «якість продукції» та «конкурентоспроможність продукції» з визначенням їх спільних та відмінних рис. Систематизація концепцій забезпечення якості продукції в їх еволюційному розвитку, а також теоретичних надбань наукового дискурсу з питань сутнісних аспектів якості та конкурентоспроможності продукції дозволила запропонувати авторські визначення понять «якість продукції» та «конкурентоспроможність продукції» підприємства з обґрунтуванням окремих трактувань для розгляду їх як економічної категорії та як оцінного параметру. Розглянуто та систематизовано методи та підходи оцінки якості продукції та її конкурентоспроможності з обґрунтуванням їх переваг та недоліків, а також практичної доцільності в контексті наявних можливостей підприємств. Обґрунтовано авторський

підхід до виокремлення складових визначення показника якості продукції (встановлення її рівня) з виокремленням нормативної якості та сприйнятої якості продукції. Охарактеризовано структурні взаємозв'язки концепції загального управління якістю, перелік функціональних рівнів її практичного впровадження та ключові аспекти удосконалення базових засад в контексті сучасного стану економічного і технологічного розвитку. Обґрунтовано сутність категорії «управління якістю та конкурентоспроможністю продукції» як складного багаторівневого процесу впливу на їх формування, забезпечення і поліпшення та на основі дослідження особливостей складових елементів сучасної парадигми формування системи менеджменту на підприємстві запроєктовано узагальнену структуру сучасного парадигмального бачення управління якістю продукції. Проведено порівняльну оцінку окремих показників функціонування машинобудівного сектору країн Європейського Союзу та України, що дозволило окреслити ключові проблеми та складові відставання української машинобудівної продукції за показниками конкурентоспроможності. З метою оцінки якості продукції та управління нею окремих виробників машин і обладнання, було досліджено особливості їх господарської діяльності з акцентом на сертифікацію, ринки збуту та спектр основних і додаткових послуг, а також здійснено аналіз основних параметрів якості продукції, виходячи із запропонованого нами підходу до виокремлення її нормативної та сприйнятої складових. Охарактеризовано основні підходи, показники та можливі труднощі у процесі оцінки якості продукції та здійснено порівняльну оцінку окремих аспектів управління якістю продукції на досліджуваних підприємствах. Розроблено авторську модель оцінки конкурентоспроможності певного виду машинобудівної продукції у взаємозв'язку з параметрами її якості, яка може застосовуватись на підприємствах будь-яких розмірів при оцінці конкурентоспроможності як наявних видів продукції, так і виробів на стадії проектування, на ринках діяльності підприємства і на бажаних для нього ринках, забезпечуючи широкі можливості факторного аналізу. Виокремлено та систематизовано структурні компоненти механізму формування і підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства. Побудовано узагальнену схему циклічного процесу взаємодії ключових функціональних складових у розробленому механізмі з обґрунтуванням структурного комплексу імовірних проблем у рамках механізму. Спроектовано конструкцію та структурнологічну модель механізму формування і підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства, що ґрунтується на засадах продуктоорієнтованого процесного підходу та моделі оцінки конкурентоспроможності продукції у взаємозв'язку з параметрами її якості. Схематизовано етапи та методичне забезпечення моделі оцінки конкурентоспроможності продукції у механізмі формування і підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства з обґрунтуванням комплексу базових обмежувальних критеріїв в рамках її застосування та типової структури цілей підприємства і завдань з їх досягнення в рамках функціонування механізму.

2. The dissertation is devoted to the development of theoretical provisions and scientific-methodical approaches to the design of the structure and practical functioning of the mechanism of formation and improvement of the quality and competitiveness of the products of enterprises. Based on the study of the etymology of the origin and development of the terms "quality" and "competitiveness", the evolution of scientific approaches to their interpretation and basic characteristics, a set of meaningful aspects of the categories "product quality" and "product competitiveness" has been systematized and summarized with the definition of their common and distinctive features. The systematization of the concepts of product quality assurance in their evolutionary development, as well as the theoretical assets of the scientific discourse on the essential aspects of product quality and competitiveness, made it possible to propose the author's definitions of the concepts of "product quality" and "product competitiveness" of the enterprise with the justification of individual interpretations for considering them as an economic category and as an evaluation parameter. The methods and approaches of assessing the quality of products and their competitiveness with the justification of their advantages and disadvantages, as well as practical expediency in the context of the available capabilities of enterprises, were considered and systematized. The author's approach to distinguishing the components of the definition of the product quality indicator (setting its level) with a distinction between normative quality and perceived product quality is justified.

The structural interrelationships of the concept of total quality management, the list of functional levels of its practical implementation and the key aspects of improving the basic principles in the context of the current state of economic and technological development are substantiated. The essence of the category "management of product quality and competitiveness" as a complex multi-level process of influence on their formation, maintenance and improvement is substantiated, and based on the study of the features of the constituent elements of the modern paradigm of the formation of the management system at the enterprise, a generalized structure of the modern paradigmatic vision of product quality management is projected. A comparative assessment of individual indicators of the functioning of the machine-building sector of the countries of the European Union and Ukraine was carried out, which made it possible to outline the key problems and components of the lag of Ukrainian machine-building products in terms of competitiveness. In order to assess the quality of products and manage them by individual manufacturers of machines and equipment, the peculiarities of their economic activity were studied with an emphasis on certification, sales markets and the range of basic and additional services, as well as an analysis of the main parameters of product quality was carried out, based on our proposed approach to separation its normative and receptive components. The main approaches, indicators and possible difficulties in the process of product quality assessment have been characterized, and a comparative assessment of certain aspects of product quality management at the studied enterprises has been carried out. An author's model for assessing the competitiveness of a certain type of machine-building products in relation to its quality parameters has been developed, which can be used at enterprises of any size when assessing the competitiveness of both existing types of products and products at the design stage, on the markets of the enterprise and on those desired for it markets, providing wide possibilities of factor analysis. The structural components of the mechanism of formation and improvement of the quality and competitiveness of the company's products have been singled out and systematized. A generalized scheme of the cyclical process of interaction of key functional components in the developed mechanism was built with the justification of the structural complex of possible problems within the mechanisms. The design and structural model of the mechanism of formation and improvement of the quality and competitiveness of the company's products, based on the principles of a product-oriented process approach and a model of evaluating the competitiveness of products in relation to its quality parameters, have been designed. The stages and methodical support of the product competitiveness evaluation model in the mechanism of formation and improvement of the quality and competitiveness of the enterprise's products are outlined, with the justification of the complex of basic limiting criteria within the framework of its application and the typical structure of the enterprise's goals and tasks for their achievement within the framework of the functioning of the mechanism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Vlasenko I. Assessment of the influence of factors on the formation and improvement of quality and competitiveness of products of industrial enterprises. Exploring the digital landscape: interdisciplinary perspective: monograph. Katowice. The University of Technology in Katowice Press. 2024. 436-456.
- 2. Nyzhnyk V., Martynova L., Sharko V., Savitskyi A., Marshuk L., Vlasenko I. Evaluation of the ukrainian agricultural machinery prospects on the european union market. Financial and Credit Activity Problems of

Theory and Practice. Kyiv. 2023. №6(53), 541–551.(Scopus)

- 3. Власенко І. В. Аналіз наукових підходів формування конкурентоспроможності продукції підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький. 2018. № 6. Т. 3. С.181–183.
- 4. Власенко І. В. Стан якості вітчизняної продукції та перспективи її підвищення. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький. 2019. № 4. Т. 3. С.267–270.
- 5. Власенко І. В. Конкурентоспроможність продукції як критерій пріоритету у виборі ринків збуту. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький. 2019. № 6. Т. 2. С. 392–395.
- 6. Власенко І. В. Роль системи управління якістю в забезпеченні конкурентоспроможності продукції промислового підприємства. Економіка та організація управління. Випуск № 3(43). 2021. С. 194–203.
- 7. Нижник В. М., Власенко І. В. Конкретизація наукової парадигми як основи для побудови механізму формування та підвищення якості й конкурентоспроможності продукції. Галицький економічний вісник. Тернопіль. 2023. Т. 84. № 5. С. 31–38.
- 8. Власенко І. В. Стандартизація як елемент якості та конкурентоспроможності продукції у механізмі їх забезпечення. Modeling the development of the economic systems. Хмельницький. 2024. № 1. С.195–200.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102088 0122U001212

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нижник Віктор Михайлович

2. Віктор М. Нижник

Кваліфікація: д.е.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Світлана Михайлівна
2. Svitlana M. Bondarenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет технологій та дизайну**Код за ЄДРПОУ:** 02070890**Місцезнаходження:** вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Вербівська Людмила Василівна
2. Lyudmyla V. Verbivska

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**Код за ЄДРПОУ:** 02071240**Місцезнаходження:** вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Тульчинська Світлана Олександрівна
2. Svitlana Tulchynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"**Код за ЄДРПОУ:** 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравчик Юрій Васильович

2. Yurii V. Kravchuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тельнов Анатолій Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тельнов Анатолій Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кондратюк К.Р

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна